

Tusener ville se DDR-arkiver

Tusener sto i kø da DDR-tidens Stasi-hovedkvarter i Øst-Berlin ble åpnet for publikum i helgen.

Aftenpostens korrespondent
UI PETER HELLSTRØM
(t og foto)

Berlin

Jeg vil få innsyn i Stasi-mappen om meg selv. Jeg kom meg ut allerede i 1957, fortalte østberlinereren Helmut Kämpf til Aftenposten etter sin visitt i lokalene til det tidligere så fryktede minneriet for sikkerhet. Mange av de 2 som i helgen tok turen til det hemmelige politiet Stasis grå bygninger i Normannenstrasse i Berlin, var ute i samme ærend som Kämpf.

Den store interessen for de endeløse korridorene som fremdeles er fylt av Stasis enorme arkiver, kom åpenbart overraskende. I den senere tiden har utviklingen i det østlige Tyskland sna-

rere vært preget av en nostalgisk DDR-bølge og fremgangen for arvtageren etter det østtyske kommunistpartiet, PDS.

Det er første gang siden de dramatiske månedene da DDR-regimet brøt sammen i 1989-1990 at publikum får slippe til inne i selve ministeriet der Stasi-sjef Erich Mielke hersket med hard hånd i en generasjon. Flere åpne dager for publikum blir nå planlagt.

Mielkes kontor

Mielkes kontor er forøvrig en av de viktigste attraksjonene i museet som er åpnet inne på det store området. 22 000 arbeidet for Mielke før gjenforeningen. På hans arbeidspult ligger en dødsmaske av Lenin.

I inngangspartiet står en liten kopi av statuen av Feliks Dsersjinskij som ble revet på plassen utenfor Ljubjanka-fengslet i Moskva i augustdagene i 1991. Like etter den russiske revolusjonen høsten 1917 grunnla Dzierzynskij

Tsjekaen, som ble forløperen til det hemmelige politiet KGB i det daværende Sovjetunionen. Et åpenbart forbilde for Mielke, med andre ord. Etter sin fengselsstraff frister Mielke for tiden tilværelsen som en sterkt svekket pensjonist under politibeskyttelse i en av sovebyene i det østlige Berlin.

Folk må bli minnet om hvordan DDR-tiden var. For meg er det påfallende at så få yngre mennesker har tatt veien hit, men det er kanskje naturlig, spør Kämpf.

Da han som 18-åring forlot DDR med kurs for Vest-Berlin, ble resten av Kämpfs familie tilbake i øst. Og familien var splittet i forhold til DDR-regimet.

Nå har Kämpf bedt om dokumentinnsyn. Han vil vite hvilke opplysninger som Stasi egentlig samlet om ham selv. Mistanken ligger der om at overvåkerne fikk informasjonen fra familien. Kämpf har bange anelser - i likhet med så mange i de lange køene bak ham.

STASI-SYMBOLER: En kopi av Lenins dødsmaske pynter opp Stasi-sjefen Erich Mielkes arbeidspult mens tusener av lavmælte borgere benytter den åpne dagen til å ta Stasi-hovedkvarteret nærmere i øyensyn.

Ap
18/3-96